

Найчастіші запитання для Forresidents.ba

Чи можу я подорожувати до сусідніх країн (Сербія, Чорногорія, Албанія, Північна Македонія, Хорватія) з картою резидента Боснії та Герцеговини без паспорта?

Ні. Тимчасовий або постійний дозвіл на проживання в Боснії та Герцеговині не є проїзним документом і не замінює паспорт. Для перетину державного кордону вам, як правило, потрібен дійсний проїзний документ, визнаний країною призначення. Дозвіл на проживання в Боснії та Герцеговині підтверджує ваш регульований статус у Боснії та Герцеговині, але сам по собі не надає універсального права на безвізовий в'їзд до Сербії, Чорногорії, Хорватії, Албанії чи Північної Македонії. Потрібна вам віза для конкретної країни залежить, перш за все, від вашого громадянства та правил цієї країни. SPS також розглядає дійсний проїзний документ як основний документ для в'їзду іноземців до Боснії та Герцеговини. ([SPS.GOV.BA](https://www.sps.gov.ba))

Який найдовший термін я можу перебувати за межами Боснії та Герцеговини, якщо в мене є тимчасове або постійне місце проживання?

Якщо у вас є **тимчасове перебування** Закон про іноземців передбачає можливість скасування посвідки на проживання, якщо ви постійно відсутні в Боснії та Герцеговині. **довше 180 днів протягом дозволеного тимчасового перебування**, і ви раніше не зверталися до Управління соціального забезпечення та не надавали доказів, що виправдовують вашу відсутність. Перебування також може бути проблематичним, якщо обставини чітко вказують на те, що ви не маєте наміру повернутися до Боснії та Герцеговини. ([Офіційний вісник](#))

Якщо у вас є **постійне місце проживання**, його можна скасувати, якщо буде встановлено, що ви **не проживали в Боснії і Герцеговині протягом одного року**, або навіть після короткочасної відсутності, якщо обставини чітко свідчать про те, що ви не маєте наміру повернутися та постійно проживати в Боснії та Герцеговині. Спеціальний дворічний період застосовується до колишніх власників блакитної карти. ([Офіційний вісник](#))

Як відкрити компанію в Боснії та Герцеговині іноземцю та які документи мені потрібні?

Іноземець може бути засновником та власником компанії в Боснії та Герцеговині. Процедура залежить від того, чи реєструєте ви компанію в **Федерація Боснії та Герцеговини, Республіка Сербська або Округ Брчко**, оскільки кожна система має власну процедуру реєстрації. Як правило, вам знадобляться документи, що посвідчують особу засновників, установчий договір, підтвердження капіталу, якщо це можливо, реєстрація у відповідному реєстрі/суді, реєстрація у податковій службі та бізнес-рахунок.

Важливо розрізнити три речі: **право власності на компанію, право на працю та право на проживання**. Просте відкриття компанії не надає вам автоматично права на проживання або роботу в ній. Існують додаткові вимоги щодо конкретного імміграційного маршруту для іноземних засновників, включаючи встановлені вимоги щодо працівників, заробітної

плати та дотримання податкового законодавства. Це детально розглядається в нашій **G09** — Заснування та управління компанією в Боснії та Герцеговині іноземцем.

Яких юристів я можу найняти для представлення моїх інтересів, і хто розмовляє англійською/російською/китайською/турецькою?

Що стосується англійської мови, то вибір юридичних фірм, які працюють з міжнародними клієнтами, досить великий. Наприклад, у списку державної правової допомоги посольства США в Боснії і Герцеговині зазначено кілька вітчизняних юридичних фірм та мови, якими вони надають послуги; деякі фірми чітко вказують англійську, німецьку та інші мови. Міжнародні фірми, такі як Wolf Theiss та CMS, також мають представництва або команди для клієнтів з Боснії і Герцеговини та інших країн. [Посольство США в Боснії та Герцеговині](#))

Які документи мені потрібно привезти з моєї країни, щоб подати заяву на проживання в Боснії і Герцеговині?

Точний перелік документів залежить від підстав проживання — робота, возз'єднання сім'ї, освіта, нерухомість, заснування компанії чи інші підстави. Тому універсального переліку не існує.

Для першого тимчасового перебування документи, які часто потрібно отримати з країни походження, можуть включати: **довідка про відсутність судимості/судимого статусу**, а також цивільні документи, такі як **свідчення про народження або шлюбоколи** це стосується конкретної підстави. Для певних робочих, освітніх або бізнес-підстав також можуть знадобитися дипломи, сертифікати або корпоративні документи. SPS публікує різні контрольні списки залежно від точної підстави проживання. ([SPS.GOV.BA](#))

Можуть знадобитися іноземні документи **Апостиль або інша форма легалізації та засвідчений переклад**, але це не універсальне правило для кожної країни та кожного документа — міжнародний договір може виключити необхідність апостиля. Тому найкраще перевірити вимоги для конкретної країни та документа, перш ніж їх отримувати.

Як мені перереєструватися як резидент, якщо я змінив адресу проживання?

Іноземець із схваленням **тимчасове перебування** повинні повідомити про зміну адреси проживання протягом **48 годин**. Заява подається до компетентного організаційного підрозділу Служби у справах іноземців або поліції. ДПС чітко вказує на це саме правило у своїй поточній інформації для іноземців. ([SPS.GOV.BA](#))

Якщо у вас **є постійне місце проживання**, ви повинні повідомити про зміну місця проживання протягом **вісім днів**. ([SPS.GOV.BA](#))

Необхідні документи залежать від вашого помешкання та відповідного офісу, тому перед від'їздом слід перевірити чинну місцеву процедуру.

Як купити автомобіль/мотоцикл/вантажівку в Боснії і Герцеговині резиденту та зареєструвати його на своє ім'я?

Іноземець може володіти транспортним засобом, і існує можливість реєстрації транспортного засобу в Боснії і Герцеговині, але процедура залежить від вашого статусу проживання та конкретного транспортного засобу. Закон також чітко передбачає тимчасову реєстрацію транспортних засобів, що належать іноземцям, які тимчасово проживають у Боснії і Герцеговині. Для реєстрації мають значення підтвердження права власності, технічний огляд, страховка та інші документи, передбачені правилами реєстрації. [\(ДДЕА\)](#)

Це особливо важливо, якщо ви привозите до Боснії та Герцеговини свій **власний транспортний засіб з іноземними номерами**. Для деяких іноземців, яким надано тимчасове проживання понад шість місяців або постійне проживання, транспортний засіб, що належить іноземцю, що використовується в Боснії і Герцеговині, повинен бути зареєстрований у Боснії і Герцеговині; зміни до закону передбачають найдовший термін **три місяці** з відповідного введення або набуття статусу для використання іноземних номерних знаків у вищезазначених випадках.

Чи можу я як резидент керувати автомобілем у Боснії та Герцеговині з моїм іноземним водійським посвідченням, чи мені потрібно його обміняти?

Якщо ви **тимчасово проживаєте в Боснії та Герцеговині**, ви можете керувати транспортними засобами на підставі дійсного іноземного водійського посвідчення під час вашого тимчасового перебування відповідно до умов Закону. Посвідчення повинно бути відповідним міжнародним посвідченням або національним посвідченням, що відповідає вимогам Віденської конвенції про дорожній рух. [\(ДДЕА\)](#)

Спеціальне правило **від шість місяців** - Закон прямо передбачає, що для іноземця, якому було надано **постійне місце проживання** дійсне іноземне водійське посвідчення може використовуватися протягом шести місяців з моменту в'їзду до Боснії та Герцеговини або з моменту отримання постійного місця проживання, якщо це більш сприятливо, після чого є доцільним замінити його на посвідчення Боснії та Герцеговини. [\(ДДЕА\)](#)

Заміна та видача водійських посвідчень здійснюється кантональними Міністерствами внутрішніх справ у ФБІГ, Міністерствами внутрішніх справ Республіки Сербської або компетентним органом округу Брчко, залежно від місця проживання. [\(ДДЕА\)](#)

Чи можу я купити човен на своє ім'я як іноземець/резидент та використовувати його для особистих цілей?

Так, придбати та зареєструвати судно можливо, але в Боснії та Герцеговині це не є єдиною державною процедурою, а юрисдикція залежить від району реєстрації/судноплавства.

У Федерації Боснії і Герцеговини капітанські служби ведуть реєстри човнів та інших суден і мають спеціальну процедуру реєстрації. Реєстрація вимагає, серед іншого, **підтвердження**

права власності, підтвердження придатності човна до плавання, відповідні технічні/калібрувальні документи, страхування моторного човна та встановлені збори. Федеральне міністерство також має спеціальні процедури та збори для іноземних громадян та іноземних суден. ([Міністерство транспорту та зв'язку](#))

Для РС та Брчко слід перевірити їхні нормативні акти та компетентний орган. Там також слід розділити володіння/реєстрація човна від права особи на його експлуатацію, що може вимагати відповідного сертифіката або дозволу.

Які стежки та гори ви рекомендуєте для піших прогулянок у Боснії та Герцеговині?

- **Требевич і околиці Сараєво**— доступний для коротких та середньої складності турів, особливо зручний для мешканців Сараєво.
- **Скакавац / Озрен поблизу Сараєво**— лісові стежки та водоспад, що підходять для легких та середньої складності екскурсій; Туристична рада Канзасу спеціально рекомендує його для піших прогулянок. ([Відвідайте Сараєво](#))
- **Б'єлашніца**— великий вибір легких та складніших гірських маршрутів поблизу Сараєво. ([Відвідайте Сараєво](#))
- **Чврсніца / Гайдучька врата**— одне з найпривабливіших високогірних місць, але значно вимогливіше. ([Відвідайте Боснію та Герцеговину](#))
- **Національний парк Зеленгора / Сутьєска**— чудове поєднання піших прогулянок, озер та дикої природи; для більш досвідчених туристів є також Маглич та район Перучиці. ([Відвідайте Боснію та Герцеговину](#))
- **Трескавіца**— надзвичайно гарно, але багато маршрутів потребують гарної підготовки; туристичні джерела також попереджають про погану розмітку на деяких ділянках. ([Відвідайте Боснію та Герцеговину](#))

Які пляжі/місця для пікніків/озера ви рекомендуєте в Боснії та Герцеговині?

- **Озеро Борацко**— природне гірське озеро поблизу Коніца, популярне місце для купання, відпочинку та активного відпочинку. ([Відвідайте Боснію та Герцеговину](#))
- **Озеро Блідіньє та природний парк Блідіньє**— чудово підходить для одноденної або вихідної поїздки, особливо в поєднанні з Чврсницею та навколишніми горами. ([Відвідайте Боснію та Герцеговину](#))
- **Озеро Прокоско**— гірське озеро на Враниці та дуже привабливе місце для літнього відпочинку. ([Відвідайте Боснію та Герцеговину](#))
- **Озеро Ябланиця**— зручна база для літнього відпочинку та водних видів спорту, між Коніцем та Ябланицею. Район Ябланиці з'єднує озера з Пренем, Чврсницею та Віа Дінаріка. ([Відвідайте Боснію та Герцеговину](#))

- **Джерело Боснії**— одне з найпрактичніших місць для сімейного пікніка для мешканців Сараєво. ([Відвідайте Сараєво](#))
- **Неум**— для тих, хто шукає узбережжя та пляжі в Боснії та Герцеговині.

Яких мобільних операторів ви рекомендуєте, і чи можу я бути користувачем післяплати як резидент?

Три основні оператори мобільного зв'язку в Боснії та Герцеговині: **BH Telecom**, **m:tel** та **HT Eronet**, що підтверджує Агентство з регулювання зв'язку. ([docs.rak.ba](#))